

РОЗВИТОК ІНТЕРНЕТ-КОМУНІКАЦІЙ УНІВЕРСИТЕТУ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ЙОГО ВСЕСВІТНЬОГО РЕЙТИНГУ

© Ярослав Воловець, 2011

В роботі обґрунтовується потреба розвитку інформаційної політики та інфраструктури інтернет-комунікацій вищих навчальних закладів. Щоб зберегти тенденцію до зросту свого рейтингу вnz необхідно приділяти постійну увагу своїй інформаційній політиці і налагодженій роботі своїх інформаційних систем. Проаналізовано причини незадовільного стану справ у цьому напрямку. Дано рекомендації з метою покращання інформаційної політики та розвитку інфраструктури інтернет-комунікацій вnz.

Ключові слова: рейтинг університетів, методика рейтингування університетів, інформаційна політика, частота звертань до інформаційних матеріалів, інтернет-комунікації, віртуальне навчальне середовище.

The paper substantiates the need for development of information policy and infrastructure communications interns universities. To maintain its growth trend in ranking universities must pay constant attention to its information policy and established the work of their information systems. The reasons unsatisfactory state of affairs in that direction. The recommendations to improve the information policy and infrastructure development of Internet communications universities.

Keywords: ranking of universities, university ranking methodology, information policy, the frequency of appeals to information materials, Internet communications, and virtual learning environment.

Вступ. Інтернет-комунікації стали важливою ланкою у здобутті знань. В Україні актуальності набуває здобування фахових знань у вищих навчальних закладах, що користуються заслуженим авторитетом. Традиційно, що більший навчальний заклад – більше можливостей для здобувача фаху. Не так все очевидно в ринкових умовах, коли навчальна послуга стає товаром, а спосіб її отримання має комерційний характер. На перший план виступає якість отриманої освіти. Складну категорію якості освітньої послуги у світі оцінюють

за різноманітними рейтингами університетів. Світовий рейтинг "Вебометрика" заслуговує окремої уваги.

Світовий рейтинг ВНЗ – запорука якості навчальної послуги. За оновленим світовим рейтингом "Вебометрика" (Webometrics) 29 липня 2011 року серед українських ВНЗ Національний університет «Львівська політехніка» посів 5 зі 137 українських ВНЗ (1738 – із 12000 університетів світу) місце [1]. Напередодні, у січні цього ж року за цією методикою – 9 (2258) місце [2]. Цей рейтинг проводять двічі на рік (у червні та січні). Згаданий рейтинг проводиться за спеціальною методикою, розробленою у відповідності до Берлінських принципів рейтингування вищих навчальних закладів (Berlin Principles on Ranking of Higher Education Institutions), визначених ЮНЕСКО, та аналізує не освітню діяльність університету в цілому, а саме представлення ВНЗ у мережі Інтернет (рис. 1).

Rank of Universities of Ukraine					
First Previous Next Last Universities 1 to 50 of 137					
WORLD RANK	UNIVERSITY	POSITION			
		SIZE	VISIBILITY	RICH FILES	SCHOLAR
1321	National Taras Shevchenko University of Kyiv	1,272	2,533	1,365	1,226
1325	National Technical University of Ukraine - Kiev Polytechnic Institute	1,349	2,929	1,761	868
1395	Kharkov National University VN Karazin	2,755	3,364	1,771	544
1409	Ivan Franko National University of Lviv *	2,836	4,323	1,117	795
1738	Lviv Polytechnic National University	2,551	6,130	2,634	785

Рис. 1. Фрагмент рейтингової таблиці із результатами рейтингу українських університетів[1]

Методологія рейтингу включає [3]:

1. Розмір (Size) - кількість сторінок, яку надають чотири пошукових ресурси – Google, Yahoo, Live Search, Eхеaled, що становить 20% від загалу;
2. Видимість (Visibility) - кількість унікальних зовнішніх лінків, які містять посилання на вебсайт університету (інформацію надає компанія Yahoo на конфіденційній основі). Кількість таких лінків свідчить про видимість університету і важливість опублікованих матеріалів (велика частина таких лінків служить подібно до цитування в бібліографії) - 50%;
3. Цінні файли (Rich Files) - кількість присутніх на сайті університету файлів у таких форматах: Adobe Acrobat (.pdf), Adobe PostScript (.ps), Microsoft Word (.doc) та Microsoft Powerpoint (.ppt) (ці дані також отримують завдяки

Google, Yahoo Search, Live Search та Exalead). Присутність великої кількості документів у таких форматах на вебсайті університету свідчить про те, що там зберігаються не тільки адміністративні матеріали, але й наукові публікації - 15%;

4. Google Scholar (Scholar) - Google Академія надає інформацію про кількість наукових матеріалів та їхню цитованість для кожного академічного домену. Враховують публікації, звіти та інші академічні матеріали - 15%.

Просування Львівської політехніки на 4 позиції в верх всього за пів року можна пояснити й тим, що саме у 2010 році набуло розвитку ВНС Львівської політехніки.

З методології рейтингу видно, що основна його складова – частота звертань до матеріалів, що розміщені університетом в інтернеті.

Щоб зберегти тенденцію до зросту свого рейтингу в нз необхідно приділяти постійну увагу своїй інформаційній політиці і налагодженій роботі своїх інформаційних систем.

На наш погляд розвиток ВНС Львівська політехніка (далі середовища) є складовою такої системи і його не можливо розглядати відособлено від засобів комунікації, котрі б спрощували доступ до середовища його користувачам.

Сприяє розвитку частоти звертань до матеріалів університету розміщених в інтернеті:

1. Число матеріалів бібліотечного фонду;
2. Число нормативних та інших матеріалів;
3. Інтернет-публікації;
4. Організація віртуального середовища, котре сприяє підвищенню не тільки якості освітнього процесу, а й належному представленню в нз у мережі Інтернет.

Окремої уваги заслуговує розвиток ув університеті саме останнього. Віртуальне навчальне середовище є засобом, що стимулює процеси звертання до університетських інтернет-сторінок. У його становленні і розвитку багато проблем.

На підставі спостереження за становленням, розвитком і функціонуванням Віртуального навчального середовища Львівської політехніки [4] та інших в нз вдалося встановити наступне:

1. Назадовільне технічне забезпечення інтернет-комунікацій на території університету та в прилеглих до нього зонах (проживання, відпочинку т.ін.);

2. Обмежена чисельність (з огляду на загальну чисельність студентів у ВНЗ) пунктів доступу до середовища та незадовільна профілактика існуючих, низька кваліфікація персоналу, що несе відповідальність за функціонування цих пунктів;

3. Надмірне адміністрування середовища, яке обмежує доступ до нього зацікавлених осіб (користувачів);

4. Слабка (відсутня) проінформованість про середовище в комплекті документів про ВНЗ для абітурієнтів;

5. Не дієві засоби стимулювання персоналу, що причетне до наповнення середовища змістовною інформацією, яка б спонукала користувачів збільшити частоту використання середовища;

6. Слабка мотивація користувачів середовища (в основному студентів) через не визначений статус середовища, як засобу контролю знань;

7. Слабий зв'язок сайту університету із середовищем.

На нашу думку повне чи часткове вирішення перерахованих проблем дозволить збільшити частоту звертань до матеріалів ВНЗ розміщених в інтернеті, що дозволить просунути університету на вищі позиції рейтингу, підвищити якість навчального процесу.

Вирішення перерахованих вище проблем бачиться в наступному.:

1. Вважати пріоритетним інвестування коштів у інтернет-комунікації;

2. Постійно збільшувати частку коштів від комерційного навчання у розвиток засобів комунікацій (в тому числі й провайдера, якщо такий є в підпорядкуванні університету) та матеріальне стимулювання причетних до належного їх функціонування;

3. Послабити адміністрування середовища. Безпеку його функціонування поліпшувати через залучення відповідних фахівців. Багато університетів можуть їх віднайти серед числа своїх студентів-випускників;

4. Удосконалювати інформативну складову про університет через розміщення належної інформації про розвиток інтернет-комунікацій у ньому (історія розвитку, можливості, зручність доступу т.ін.);

5. Постійно удосконалювати систему матеріального стимулювання осіб, причетних до розвитку інтернет-комунікацій в університеті опубліковуючи її на своїх вебсторінках;

6. Організувати систему конкурсів (для викладачів та студентів), що стимулювали б частоту звертань до інтернет-ресурсів університету.

Відлагодити систему опитувань з різних внутрішніх проблем університету, використовувати її для удосконалення діяльності внз;

7. Розглядати віртуальне навчальне середовище, як засіб, що сприяє якості навчального процесу, як складову інтернет-комунікацій. Розробити/удосконалити положення про віртуальне навчальне середовище де було б враховано статус середовища, як засобу контролю якості знань з усіма висновками, що звідси випливають (акредитація кафедр, юридичний статус електронних відомостей результатів тестування т.ін.);

8. Постійно нарощувати веб-ресурси університету. Пріоритет надавати тим ресурсам, котрі збільшують частоту звертань до них (підручники, нормативні акти т.ін.). Матеріали університету, розміщені на різних веб-контентах (офіційна веб-сторінка університету, віртуальне навчальне середовище, бібліотека, сторінка адміністрації т.ін.) мають складати систему зручного переходу до інтернет-ресурсів, що там розміщені. Акцентувати увагу на пов'язаності ресурсів.

Висновки. Розвиток інтернет-комунікацій у внз створює умови для зросту звертань до матеріалів навчального закладу. Віртуальне навчальне середовище має стати не тільки засобом до зросту чисельності звертань до ресурсів університету, а й частиною інформаційної політики вибудованої на засадах відкритості, вільного доступу до інформаційних ресурсів потенційних користувачів. Витрачання коштів на розвиток інформаційних технологій університету – надійна інвестиція у його розвиток

Література

¹ *Rank of Universities of Ukraine. Веб-ресурс -*

http://www.webometrics.info/rank_by_country.asp?country=ua

² *Українські ВНЗ у рейтингу "Вебометрика" на січень 2011 р. Веб-ресурс -*

<http://www.osvita.org.ua/abitur/entrance/ratings/36.html>

³ *Вебометричний рейтинг університетів світу. Веб-ресурс -*

http://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%92%D0%B5%D0%B1%D0%BE%D0%BC%D0%B5%D1%82%D1%80%D0%B8%D0%BA%D0%B0_%D1%80%D0%B5%D0%B9%D1%82%D0%B8%D0%BD%D0%B3_%D1%83%D0%BD%D1%96%D0%B2%D0%B5%D1%80%D1%81%D0%B8%D1%82%D0%B5%D1%82%D1%96%D0%B2_%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D1%83

⁴ *Віртуальне Навчальне Середовище Львівської Політехніки. Веб-ресурс -*
<http://vns.lp.edu.ua/moodle/>